รายงานผลการสัมมนา

เรื่อง เปลี่ยนผ่านแรงงานไทยสู่ยุค ๔.๐ : แรงงานไทยอยู่ตรงไหน

(Labour Change to 4.0 : Where are we?)

รายงานผลการสัมมนา
เรื่อง เปลี่ยนผ่านแรงงานไทยสู่ยุค ๔.๐ : แรงงานไทยอยู่ตรงไหน
(Labour Change to 4.0 : Where are we?)

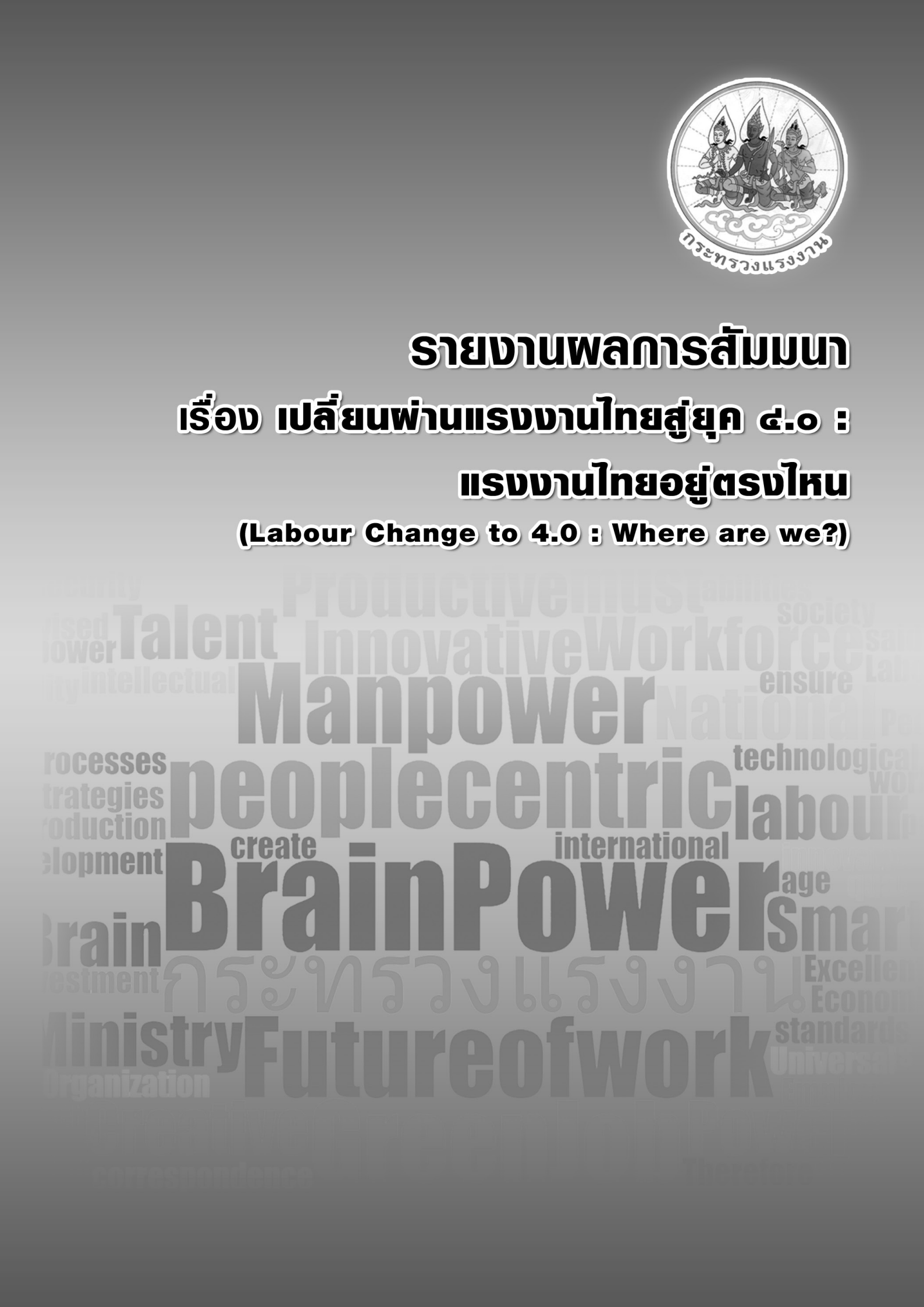

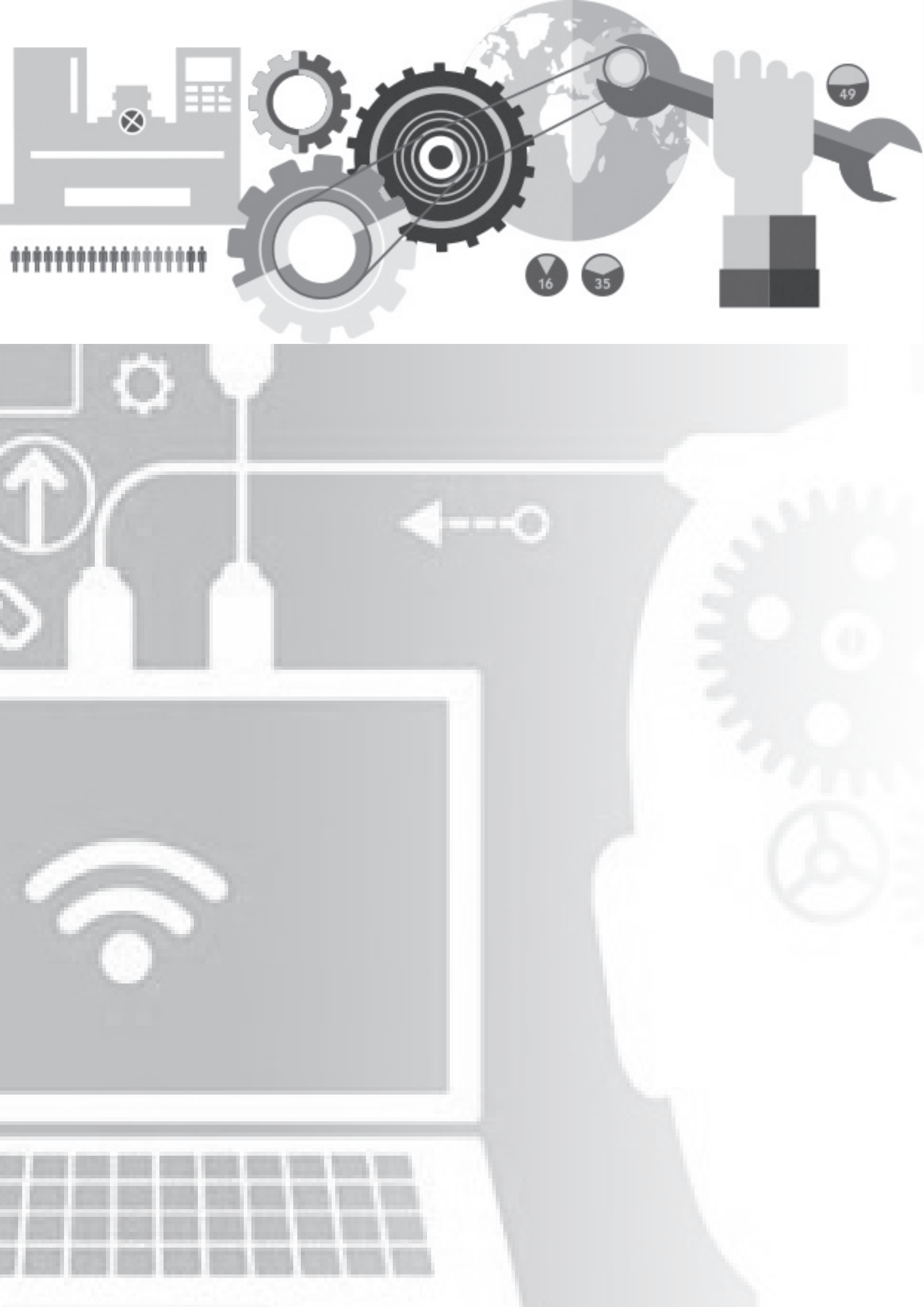
49
16
35

คำนำ

กระทรวงแรงงาน ร่วมกับสภาที่ปรึกษาเพื่อพัฒนาแรงงานแห่งชาติ จัดการสัมมนาทางวิชาการด้านแรงงาน เรื่อง “เปลี่ยนผ่านแรงงานไทยสู่ยุค ๔.๐ : แรงงานไทยอยู่ตรงไหน” (Labour Change to 4.0 : Where are we?) เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๐ ณ โรงแรม เบอร์เคลีย์ ประตูน้ำ กรุงเทพมหานคร ผู้เข้าร่วมสัมมนาประกอบด้วย กรรมการสภาที่ปรึกษาเพื่อพัฒนาแรงงานแห่งชาติ ชุดที่ ๑๗ ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ผู้แทนกลุ่มธุรกิจอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง สถาบันการศึกษา ผู้แทนองค์กรนายจ้าง ผู้แทนองค์กรลูกจ้าง นักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิ สถาบันการศึกษา NGOs สื่อมวลชน ผู้บริหารและข้าราชการกระทรวงแรงงาน รวมจำนวนประมาณ ๑๕๐ คน

รัฐบาล ได้กำหนดนโยบายนำพาประเทศไทยก้าวสู่โมเดลไทยแลนด์ ๔.๐ ด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนาสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยการสร้างความเข้มแข็งจากภายใน ตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผ่านกลไกประชารัฐ ปรับเปลี่ยนเศรษฐกิจไปสู่ Value-Base Economy หรือเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนนวัตกรรม ไทยแลนด์ ๔.๐ ซึ่งกระทรวงแรงงานเป็นหน่วยงานในการดูแลกำลังแรงงานของประเทศได้ตระหนักถึงความสำคัญของนโยบายรัฐบาล และเห็นว่าการจะก้าวไปสู่จุดมุ่งหมายนั้นทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยสำคัญ กล่าวคือ จะต้องเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพสูง ในขณะเดียวกันก็จะต้องไม่ทิ้งแรงงานกลุ่มที่มีทักษะไม่มีทักษะไว้ข้างหลัง ซึ่งจะต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจกันทุกฝ่าย ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน หน่วยงานหรือองค์กรสถาบันต่างๆ กระทรวงแรงงานจึงร่วมกับสภาที่ปรึกษาเพื่อพัฒนาแรงงานแห่งชาติ ชุดที่ ๑๗ จึงได้นำประเด็นดังกล่าวมาเป็นหัวข้อในการบรรยายและอภิปราย เพื่อรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการปรับเปลี่ยนสู่ยุคไทยแลนด์ ๔.๐ เกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคและผลกระทบที่จะได้รับ เพื่อนำไปพิจารณากำหนดเป็นนโยบายและแนวทางการเตรียมพร้อมด้านแรงงานต่อไป

การสัมมนา สามารถบรรลุผลสำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้เข้าร่วมสัมมนาทุกท่าน ซึ่งกระทรวงแรงงานขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานผลการสัมมนาฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้ที่สนใจได้ตามสมควร

กระทรวงแรงงาน

สารบัญ

หน้า

คำนำ

โครงการสัมมนา ๑

คำกล่าวรายงาน ๔

คำกล่าวของประธานในพิธีเปิดการสัมมนา ๕

รายงานผลการสัมมนา ๗

- การบรรยายพิเศษ เรื่อง “การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศรองรับไทยแลนด์ ๔.๐” ๑๐
- การอภิปรายเป็นคณะ เรื่อง “Labour Change to 4.0 : Where are we?” ๑๒

สรุปผลการสัมมนา ๑๙

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ได้จากการสัมมนา ๒๙

ภาพการสัมมนา ๓๑

องค์กร/หน่วยงานที่เข้าร่วมการสัมมนา ๓๗

ภาคผนวก

- เอกสารประกอบการบรรยายพิเศษ เรื่อง “การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศรองรับไทยแลนด์ ๔.๐” ๔๖
- เอกสารประกอบการอภิปรายเป็นคณะ เรื่อง “Labour Change to 4.0 : Where are we?” ๕๐

โครงการสัมมนาทางวิชาการด้านแรงงาน
เรื่อง “เปลี่ยนผ่านแรงงานไทยสู่ยุค ๔.๐ : แรงงานไทยอยู่ตรงไหน”
(Labour Change to 4.0 : Where are we?)

****

๑. **ชื่อโครงการ** โครงการสัมมนาทางวิชาการด้านแรงงาน เรื่อง “เปลี่ยนผ่านแรงงานไทยสู่ยุค ๔.๐ : แรงงานไทยอยู่ตรงไหน” (Labour Change to 4.0 : Where are we?)

๒. **หน่วยงานเจ้าของเรื่อง** สำนักงานสภาที่ปรึกษาเพื่อพัฒนาแรงงานแห่งชาติ กองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

๓. **ที่ปรึกษาโครงการ** คณะกรรมการสภาที่ปรึกษาเพื่อพัฒนาแรงงานแห่งชาติ ชุดที่ ๑๗

๔. **หลักการและเหตุผล**

รัฐบาลได้กำหนดนโยบายนำพาประเทศไทยก้าวสู่โมเดล **ประเทศไทย ๔.๐** หรือไทยแลนด์ ๔.๐ ภายใต้กรอบระยะเวลา ๓ - ๕ ปี ด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนาสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยการสร้างความเข้มแข็งจากภายใน ขับเคลื่อนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงผ่านกลไกประชารัฐปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ Value - Based Economy หรือ**เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม ไทยแลนด์ ๔.๐** จึงเป็นการเปลี่ยนผ่านทั้งระบบใน ๔ องค์ประกอบสำคัญ คือ ๑) เปลี่ยนจากการเกษตรแบบดั้งเดิม (Traditional Farming) ไปสู่การเกษตรสมัยใหม่ที่เน้นการบริหารจัดการและเทคโนโลยี (Smart Farming) โดยเกษตรกรต้องร่ำรวยขึ้นและเป็นเกษตรกรแบบเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneur) ๒) เปลี่ยนจาก Traditional SMEs หรือ SMEs ที่มีอยู่ที่รัฐต้องให้ความช่วยเหลืออยู่ตลอดเวลาไปสู่การเป็น Smart Enterprises และ Startups ที่มีศักยภาพสูง ๓) เปลี่ยนจาก Traditional Services ซึ่งมีการสร้างมูลค่าค่อนข้างต่ำไปสู่ High Value Services ๔) เปลี่ยนจากแรงงานทักษะต่ำไปสู่แรงงานที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และทักษะสูง โดยมีกลุ่มเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมเป้าหมาย ๕ กลุ่ม คือ ๑) กลุ่มอาหาร เกษตร และเทคโนโลยีชีวภาพ (Food, Agriculture & Bio - Tech) ๒) กลุ่มสาธารณสุข สุขภาพ และเทคโนโลยีทางการแพทย์ (Health, Wellness & Bio - Med) ๓) กลุ่มเครื่องมือ อุปกรณ์อัจฉริยะ หุ่นยนต์ และระบบเครื่องกลที่ใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ควบคุม (Smart Devices, Robotics & Mechatronics) ๔) กลุ่มดิจิตอล เทคโนโลยี อินเตอร์เน็ตที่เชื่อมต่อและบังคับ อุปกรณ์ต่าง ๆ ปัญญาประดิษฐ์และเทคโนโลยีสมองกลฝังตัว (Digital, IoT, Artificial Intelligence & Embedded Technology) และ ๕) กลุ่มอุตสาหกรรม สร้างสรรค์ วัฒนธรรม และบริการที่มีมูลค่าสูง (Creative, Culture & High Value Services) ซึ่งการเปลี่ยนผ่านดังกล่าวอาจไม่ส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมที่มีความเข้มแข็งสามารถใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าได้ ในขณะที่กลุ่มอุตสาหกรรมขนาดย่อม (SMEs) จะได้รับผลกระทบในการปรับตัวรวมถึงกลุ่มผู้ใช้แรงงานทักษะต่ำที่อาจได้รับผลกระทบจากการใช้เทคโนโลยีขั้นสูงในการผลิตจนต้องผันตัวเองออกจากระบบ ทำให้ขาดความมั่นคงในอาชีพและชีวิตความเป็นอยู่

กระทรวงแรงงานเป็นหน่วยงานหลักในการดูแลกำลังแรงงานของประเทศ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของนโยบายรัฐบาล จึงได้มีการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรของหน่วยงานให้มีความรู้ความเข้าใจในนโยบายไทยแลนด์ ๔.๐ และสามารถประยุกต์ แนวความคิด วิธีการปฏิบัติ ไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินการ จึงได้มีการจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อเตรียมการจัดทำทิศทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์รองรับไทยแลนด์ ๔.๐ ให้กับข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในสังกัดกระทรวงแรงงาน เมื่อวันที่ ๒๒ - ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๙ ณ โรงแรม เมอร์เคียว กรุงเทพมหานคร

อย่างไรดีกระทรวงแรงงานได้ตระหนังถึงความสำคัญของการเตรียมความพร้อมกำลังแรงงาน ซึ่งถือว่าเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่เป็นประชากรมากกว่าครึ่งหนึ่งของประเทศ รวมถึงผู้ที่จะเข้าสู่กำลังแรงงานในอนาคตให้มีความพร้อมและสามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนผ่านโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมไทยแลนด์ ๔.๐ ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจกันทุกฝ่าย ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน หน่วยงานหรือองค์กรสถาบันต่าง ๆ ดังนั้น สภาที่ปรึกษาเพื่อพัฒนาแรงงานแห่งชาติ ชุดที่ ๑๗ ซึ่งมีหน้าที่เป็นที่ปรึกษาของรัฐบาลในส่วนที่เกี่ยวกับด้านแรงงานในการพิจารณาข้อเสนอของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนโยบาย กฎหมาย และมาตรการด้านแรงงานของประเทศ การให้ความคุ้มครองและสวัสดิการแก่ผู้ใช้แรงงานที่เหมาะสมขจัดความเหลื่อมล้ำ ตลอดจนพิจารณาความต้องการอันจำเป็นของผู้ใช้แรงงาน จึงมีมติเห็นชอบให้จัดสัมมนาไตรภาคีทางวิชาการด้านแรงงาน เพื่อรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการปรับเปลี่ยนสู่ยุคไทยแลนด์ ๔.๐ เกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และผลกระทบที่จะได้รับ เพื่อนำไปใช้ประกอบในการจัดทำข้อเสนอแนะในการกำหนดนโยบาย หรือแนวทางการดำเนินงานเสนอต่อกระทรวงแรงงานต่อไป

๕. <u>วัตถุประสงค์</u>

๕.๑ เพื่อรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องถึงสภาพความเป็นจริงและผลกระทบต่อผู้ประกอบการและภาคแรงงาน เมื่อประเทศไทยก้าวสู่ไทยแลนด์ ๔.๐

๕.๒ เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน

๖. <u>วิธีดำเนินการ</u>

๖.๑ การบรรยายพิเศษ เรื่อง “การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศรองรับไทยแลนด์ ๔.๐

๖.๒ การอภิปรายเป็นคณะ เรื่อง “ Labour Change to 4.0 : Where are we? ”

๗. <u>วิทยากร</u>

จากภาครัฐและเอกชน

๘. <u>ผู้เข้าร่วมการสัมมนา</u>

ผู้แทนภาครัฐ และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนองค์กรนายจ้าง ผู้แทนองค์กรลูกจ้าง นักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิ สถาบันการศึกษา NGOs สื่อมวลชน รวมประมาณ ๑๕๐ คน

๙. <u>ระยะเวลาและสถานที่</u>

วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๐ ณ โรงแรม เบอร์เคลีย์ ประตูน้ำ กรุงเทพมหานคร

๑๐. งบประมาณ

งบประมาณประจำปี ๒๕๖๐ ของสำนักงานสภาที่ปรึกษาเพื่อพัฒนาแรงงานแห่งชาติ แผนงาน : พื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ผลผลิต : ยุทธศาสตร์ แผน ข้อเสนอและระบบการบริหารจัดการแรงงาน กิจกรรมหลัก : จัดทำข้อเสนอ นโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนด้านแรงงานทั้งในและต่างประเทศ และติดตามประเมินผลการดำเนินงาน งบดำเนินงาน จำนวน ๑๓๐,๘๐๐ บาท (หนึ่งแสนสามหมื่นแปดร้อยบาทถ้วน)

๑๑. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้มีความรู้ความเข้าใจในทิศทางการดำเนินงานของกระทรวงแรงงานในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์รองรับไทยแลนด์ ๔.๐

๒. ได้รับทราบความคิดเห็นจากหน่วยงานและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องถึงปัญหา อุปสรรค และผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากการปรับเปลี่ยนเพื่อเข้าสู่ยุคไทยแลนด์ ๔.๐

๓. นำผลจากการสัมมนาไปพิจารณาจัดทำข้อเสนอแนะในการกำหนดยุทธศาสตร์แนวทางการดำเนินงานของกระทรวงแรงงาน

คำกล่าวรายงาน
ดร.สราวุธ ไพฑูรย์พงษ์
ประธานกรรมการสภาที่ปรึกษาเพื่อพัฒนาแรงงานแห่งชาติ ชุดที่ ๑๗
ในพิธีเปิดการสัมมนาทางวิชาการด้านแรงงาน
เรื่อง “เปลี่ยนผ่านแรงงานไทยสู่ยุค ๔.๐ : แรงงานไทยอยู่ตรงไหน
(Labour Change to 4.0 : Where are we?)”
วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๐
ณ โรงแรมเบอร์เคลีย์ ประตูน้ำ กรุงเทพมหานคร

****

กราบเรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน (พลเอก ศิริชัย ดิษฐกุล)

ในนามของกรรมการสภาที่ปรึกษาเพื่อพัฒนาแรงงานแห่งชาติ ซึ่งเป็นองค์กรไตรภาคี ที่ประกอบด้วยผู้แทนจากภาครัฐซึ่งมาจากผู้ทรงคุณวุฒิและหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนฝ่ายนายจ้าง และผู้แทนฝ่ายลูกจ้าง พร้อมทั้งผู้เข้าร่วมสัมมนา ขอกราบขอบพระคุณท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน ที่ให้เกียรติมาเป็นประธานในการเปิดสัมมนาทางวิชาการด้านแรงงาน เรื่อง “เปลี่ยนผ่านแรงงานไทยสู่ยุค ๔.๐ : แรงงานไทย อยู่ตรงไหน” (Labour Change to 4.0 : Where are we?) ซึ่งกระทรวงแรงงาน และสภาที่ปรึกษาเพื่อพัฒนาแรงงานแห่งชาติได้ร่วมกันจัดขึ้นในวันนี้

เหตุผลของการจัดสัมมนาทางวิชาการในวันนี้ก็เพื่อต้องการรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน ที่เกี่ยวข้องถึงสภาพความเป็นจริงและผลกระทบต่อผู้ประกอบการและภาคแรงงาน เมื่อประเทศไทยก้าวสู่ไทยแลนด์ ๔.๐ ซึ่งผลการสัมมนาจะเป็นประโยชน์ต่อรัฐบาล กระทรวงแรงงาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำไปพิจารณากำหนดเป็นแนวทางการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศในยุค ๔.๐

ทั้งนี้ กระทรวงแรงงานและสภาที่ปรึกษาเพื่อพัฒนาแรงงานแห่งชาติหวังว่าจะได้รับทราบความเห็นจากหน่วยงาน องค์กร และนักวิชาการที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปเตรียมความพร้อมของประเทศไทยต่อการเข้าสู่ยุคไทยแลนด์ ๔.๐

บัดนี้ ได้เวลาอันสมควรแล้ว ผมขอกราบเรียนเชิญท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน กล่าวเปิดการสัมมนา ขอกราบเรียนเชิญ

คำกล่าว
ในพิธีเปิดการสัมมนาทางวิชาการด้านแรงงาน
เรื่อง "เปลี่ยนผ่านแรงงานไทยสู่ยุค ๔.๐ : แรงงานไทยอยู่ตรงไหน
(Labour Change to 4.0 : Where are we?)"
ของ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน (พลเอก ศิริชัย ดิษฐกุล)
วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๐
ณ โรงแรมเบอร์เคลีย์ ประตูน้ำ กรุงเทพฯ

****

ท่านประธานสภาที่ปรึกษาเพื่อพัฒนาแรงงานแห่งชาติ ท่านปลัดกระทรวงแรงงาน ผู้บริหารกระทรวงแรงงาน ผู้แทนสภาอุตสาหกรรม ผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ผู้แทนสภาองค์การนายจ้าง ผู้แทนสภาองค์การลูกจ้าง และผู้เข้าร่วมการสัมมนาทุกท่าน

ผมรู้สึกเป็นเกียรติและยินดีที่ได้มาเป็นประธานในพิธีเปิดการสัมมนาทางวิชาการด้านแรงงาน ซึ่งการจัดสัมมนาเกิดจากความร่วมมือของสภาที่ปรึกษาเพื่อพัฒนาแรงงานแห่งชาติร่วมกับกระทรวงแรงงาน

หัวข้อการสัมมนาทางวิชาการด้านแรงงานในวันนี้คือ "เปลี่ยนผ่านแรงงานไทยสู่ยุค ๔.๐ : แรงงานไทยอยู่ตรงไหน" มีทั้งประโยคบอกเล่าและมีประโยคคำถามพ่วงท้ายมา ทุกท่านคงทราบดีอยู่แล้วว่าโมเดลเศรษฐกิจของประเทศชั้นนำในโลกยุคปัจจุบันล้วนแต่อยู่บนพื้นฐานของการใช้เทคโนโลยีของการใช้นวัตกรรมความคิดสร้างสรรค์ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจทั้งสิ้น เช่น เยอรมนีเป็นต้นแบบของการเดินหน้าสู่อุตสาหกรรม ๔.๐ มาตั้งแต่ปี ค.ศ. ๒๐๑๓ สหรัฐอเมริกาก็จะเป็น Nation of Makers อังกฤษผลักดันในเรื่องของ Design Innovation ใกล้เข้ามาในเอเชีย จีนได้ประกาศนโยบาย Made in china ปี ค.ศ. ๒๐๑๕ อินเดียกำลังขับเคลื่อน Made in India ในขณะที่เกาหลีใต้สร้างโมเดลเศรษฐกิจเป็น Creative Economy เป็นต้น มาถึงประเทศไทย มีคำถามว่าประเทศไทยอยู่ตรงไหนแล้วกำลังทำอะไรอยู่ ขอเรียนว่ารัฐบาลได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาประเทศเพื่อให้ก้าวพ้นจากกับดักรายได้ปานกลางกับความเหลื่อมล้ำของความมั่นคงมั่งคั่งกับดักของความไม่สมดุลในการพัฒนามีการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติ มีการกำหนดนโยบายในการที่จะเข้าไปสู่ไทยแลนด์ ๔.๐ ด้วยยุทธศาสตร์หลักการพัฒนาสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยการสร้างความเข้มแข็งจากภายใน หรือการระเบิดจากภายในตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามความร่วมมือของกลไกประชารัฐ นโยบายไทยแลนด์ ๔.๐ เป็นความมุ่งมั่นของรัฐบาลปัจจุบัน ในขณะที่การปรับเปลี่ยนไปสู่ Value-Based Economy ซึ่งเป็นเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมเทคโนโลยีและความคิดสร้างสรรค์ เช่นเดียวกับประเทศชั้นนำของโลกที่ได้กล่าวมาแล้ว การที่จะนำไปพัฒนาจุดนั้นได้ต้องมีการพัฒนาหลายส่วนในหลายมิติกับสิ่งที่มีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์คือการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์หรือกำลังคน คำถามต่อไปวันนี้มีทั้งบอกเล่าและคำถาม กระทรวงแรงงานกำลังทำอะไรอยู่ เรื่องนี้ถือว่าเป็นภารกิจโดยตรง กระทรวงแรงงานได้จัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนากำลังคนระยะ ๒๐ ปี และแผนแม่บทการพัฒนาแรงงานระยะ ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) เพื่อรองรับยุทธศาสตร์ชาติและนโยบายไทยแลนด์ ๔.๐ โดยได้มองว่าการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์หรือกำลังคนนั้นเป็นหัวใจของการก้าวสู่เศรษฐกิจแห่งอนาคตไม่ว่าจะเป็นภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตรกรรม หรือภาคบริการ ในอนาคตกำลังคนทั้งที่เป็นในส่วนของผู้ประกอบการ ตั้งแต่ระดับผู้บริหารลงมาจนถึงกำลังแรงงานจะต้องมีความเป็นอัจฉริยะ หรือเรียกกันว่า "Smart Worker" เพื่อที่สามารถ

ที่จะรองรับในการที่จะเข้าไปสู่ไทยแลนด์ ๔.๐ ได้อย่างเต็มรูปแบบ หรือสามารถที่จะรองรับในเรื่องของการเข้าสู่ยุค Brain Power ในเรื่องนี้คิดว่าการพัฒนากำลังคนไม่อาจที่จะดำเนินการในรูปแบบที่เหมารวมได้ จะต้องมีการแบ่งกลุ่ม แล้วใช้วิธีพัฒนาที่แตกต่างกันออกไป พอมาถึงตรงนี้แล้วก็มีคำถามอีกมากมายตามมา ในเรื่องของ “Why” นั้นไม่ต้องพูดถึงแล้ว ในเรื่อง “How” ก็ไม่ต้องพูดถึงเช่นกัน “How” ก็คือกระทรวงแรงงานแล้วพวกท่านทั้งหลายนะครับ คำถามที่จะต้องหาคำตอบให้ได้ก็คือ “What Where When How” ขณะนี้กำลังคน กำลังแรงงานอยู่ตรงไหน กำลังแรงงานของประเทศไทยมีกี่กลุ่ม แต่ละกลุ่มมีศักยภาพหรือทักษะฝีมืออยู่ตรงไหน จะต้องได้รับการพัฒนาทักษะอะไรบ้าง จะต้องมีการ Up Skill มี Skill มี Training เพื่อรองรับการเข้าไปสู่การเป็นแรงงานยุค ๔.๐ อย่างไร โดยเราจะต้องไม่มีการทิ้งใครไว้ข้างหลัง ทุกคนจะต้องได้รับการดูแลทั้ง ๓.๐ ๒.๐ และ ๑.๐ แล้วอย่าลืม “When” เมื่อไหร่ ห้วงระยะเวลาที่เหมาะสม เรื่องนี้ขอให้รวมไปถึง เรื่องที่จะต้องดูแลและที่จะต้องเข้าไปครอบคลุมในกลุ่มของ SMEs ในกลุ่มของกำลังแรงงานที่ไม่ได้ใช้ทักษะมาก ซึ่งอาจจะได้รับผลกระทบต่อการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในโอกาสต่อไป สิ่งต่างๆ ที่เป็นคำถามในข้างต้น กระทรวงแรงงานได้วางแผนและก็ได้กำหนดกรอบในการดำเนินงานไว้ทั้งหมดแล้ว แต่เพื่อความชัดเจนและเพื่อที่จะมีแนวทางทิศทางไปในทางเดียวกันจะต้องอาศัยความคิดของทั้ง ๓ ฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคแรงงาน

การสัมมนาในวันนี้กระทรวงแรงงานได้เชิญองค์กร และก็หน่วยงานเกี่ยวข้องต่าง ๆ และนักวิชาการที่มีความรู้ มีความเชี่ยวชาญมาเป็นวิทยากรบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องของทิศทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศเพื่อรองรับไทยแลนด์ ๔.๐ ผลกระทบต่อตลาดแรงงาน การประเมินความพร้อมและผลกระทบจากการเข้าสู่ยุค ๔.๐

ขอขอบคุณวิทยากรทุกท่านที่กรุณาให้ความรู้และข้อมูล ที่สำคัญคือจะได้มาขอรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้เข้าร่วมสัมมนา ผู้แทนจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง กระทรวงแรงงานจะได้นำผลลัพธ์ที่ได้จากการสัมมนาในวันนี้ไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาแผนการดำเนินงานของกระทรวงแรงงาน เพื่อให้การพัฒนาของประเทศรองรับไทยแลนด์ ๔.๐ ได้อย่างตรงจุด ตรงประเด็น และตรงกับความต้องการของทุกภาคส่วนในอันที่จะนำไปสู่ความร่วมมือร่วมใจกันตามกลไกประชารัฐต่อไปในอนาคต

บัดนี้ ได้เวลาอันสมควรแล้ว ผมขอเปิดการสัมมนาวิชาการด้านแรงงาน เรื่อง “เปลี่ยนผ่านแรงงานไทยสู่ยุค ๔.๐ : แรงงานไทยอยู่ตรงไหน (Labour Change to 4.0 : Where are we?)” ณ บัดนี้